

CALEB AZUMAH NELSON

Na odprtem

Prevod: Matej Juh

Za Es

V njunem zbliževanju je bila nekakšna neizogibnost,
ki je spodbudila okljuje na poti.

Zadie Smith

Prolog

V frizerskem salonu je bilo nenavadno mirno. Samo dolgočasni švisti škarij nad mehkim lasiščem. Nato te je frizer ujel pri opazovanju njenega odseva v ogledalu, medtem ko ji je strigel lase, in tudi v njenih očeh nekaj zagledal. Zastal je, se obrnil k tebi, in ko je govoril, so mu gosti, čudoviti dreda poplesavali od vznemirjenja:

»Vidva imata nekaj. Ne vem, kaj, ampak imata nekaj. Nekateri temu pravijo razmerje, drugi prijateljstvo, tretji ljubezen, ampak vidva, vidva imata nekaj.«

In potem sta strmela drug v drugega s tistim začudenjem, ki vaju vedno znova preseneti v različnih razmikih, vse odkar sta se srečala.

Vidva, prepletena kot žičke slušalk, ujeta v ta nekaj. Srečno naključje. Zmešan čudež.

Za hip si izgubil njen pogled in tvoje dihanje je postalo hitrejše, kot če nenadoma prekinjen telefonski klic pridobi nepričakovano težo. Kmalu boš doumel, da je ljubezen ustvarila to skrb, a te hkrati naredila lepega. Ljubezen te je naredila Črnega, najbolj temnopolt si bil prav v njeni navzočnosti. To ni bil razlog za skrb, temveč za veselje! Lahko sta bila to, kar sta.

Pozneje, med prehodom v temi, te je preplavilo. Povedal si ji, naj te ne gleda, saj si, ko se vajina pogleda srečata, ne moreš pomagati, da ne bi bil iskren. Se spomniš Baldwinovih besed? *Rad bi bil iskren mož in dober pisatelj*. Hmm. Iskren mož. Saj si iskren, tukaj, zdaj.

Prišel si sem, da bi govoril o tem, kaj pomeni ljubiti najboljšo prijateljico. Vprašaj: Če *krčiti* pomeni, da si sposoben povedati največ z najmanjšim številom besed, ali obstaja večje krčenje od ljubezni? Nobenega skrivališča, nobenega izhoda. Neposreden pogled.

Pogled ne potrebuje besed; to je iskreno srečanje.

Prišel si sem, da bi govoril o sramu in njegovi povezavi s poželenjem. Nobenega sramu ne bi smelo biti v tem, da odkrito rečeš, hočem to. Nobenega sramu ne bi smelo biti v tem, da ne veš, kaj hočeš.

Prišel si sem, da bi jo vprašal, ali se spomni, kako nujen je bil tisti poljub. Ko si bil v temi zavrt v njeno odejo. Nobenih besed. Odkrito srečanje. Videl nisi ničesar, razen njeno znano obliko. Prisluhnil si njenim nežnim, odmerjenim vdihom in doumel, kaj hočeš.

Čudna stvar je, da si poželiš najboljšo prijateljico; dva para dlani, ki tavata prek meja in bolj kot za dovoljenje prosita za odpuščanje: »Je to v redu?« pride hipec po gibanju.

Včasih jočeš v temi.

Na noč, ko se prvič srečata, noč, ki jo oba zanikata kot prekratko srečanje, potegneš prijatelja Samuela vstran. Gručica vas je v kleti tistega puba na jugovzhodu Londona. Rojstnodnevno praznovanje. Večina na poti do pijanosti ali razposajenosti; odvisno od tega, kaj je komu ljubše.

»Kaj je?«

»Tega navadno ne počnem.«

»Običajno to pomeni, da si to že kdaj naredil.«

»Ne, obljubim. Sekaj,« rečeš. »Nujno me moraš predstaviti prijateljici.«

Rad bi rekel, da je v tem trenutku starejši gospod, ki je vrtel plošče, nekaj na hitro stišal, nekaj kot *Move On Up* Curtisa Mayfielda v nekaj prav podobnega. Rad bi rekel, da so Isley Brothers igrali *Fight The Power*, ko si izrazil željo, ki je nisi povsem razumel, si pa vedel, da moraš ukrepati. Rad bi rekel, da je plesišče za tabo valovalo in da so se mladi gibali, kot da bi bila osemdeseta, ko je bilo tako gibanje redka svobodna izbira, ki so si jo lahko privoščili tisti, ki so prišli prej. In ker se tega spominjaš, je svoboda tvoja. Ampak obljubil si, da boš iskren. Dejstvo je, da si bil tako osupel ob navzočnosti te ženske, da si ji najprej segel v roko, šele potem pa si se odprl za običajen širok objem, rezultat katerega je bilo nerodno kriljenje z rokami.

»Živjo,« rečeš.

»Zdravo.«

Rahlo se nasmehne. Ne veš, kaj bi rekel. Rad bi zapolnil praznino, pa ti nič ne pade na pamet. Stojita in drug drugega

gledata v tišini, ki se ne zdi neprijetna. Predstavljaš si, da pogled na njenem obrazu odseva tvojega, radovednega.

»Oba sta umetnika,« reče Samuel, dobrodošla prekinitev. »Zelo nadarjena plesalka je.« Ženska odkima. »Pa ti?« vpraša. »Kaj pa ti počneš?«

»Fotograf je.«

»Fotograf,« ponovi ženska.

»Slikam, včasih.«

»Zveni, kot da si fotograf.«

»Včasih, včasih.«

»Skromen.« Plah, si misliš. Posežeš v pogovor in opazuješ, ko se ona požene za tabo. Rdeča luč se ji razlije prek obraza in bežno ujameš nekaj, nekaj podobnega prijaznosti v njenih odprtih potezih, njene oči gledajo, kako govorijo tvoje roke. Zaznaš domač naglas, vsekakor južno od reke. Vsekakor s kraja, ki bi mu veliko lažje rekel dom. V tem načinu so stvari, ki jih oba poznata in govorita povsem iz sebe, vendar so tu neizgovorjene.

»Bi kaj spila? Ti lahko kaj prinesem?« Obrneš se in prvič, odkar se je pogovor začel, dejansko zaznaš Samuela. Stopil je nazaj, rahlo skrušen; smehlja se, vendar njegovo telo izdaja, da se počuti izključenega. Z občutkom krivde ga poskusiš spet povabiti nazaj.

»Bi kaj spila, oba?«

Njen obraz se razpre v pristnem, prijaznem muzanju, medtem pa nenadoma dlan na tvojem komolcu. Odvlečejo te stran; potrebujejo te drugje. Plesišče se je nekoliko spraznilo in prevzela ga je tišina, polna vsega, kar bo še prišlo. Torta, svečke in poskus ubranosti med *Vse najboljše*. Fotoaparat, ki ti binglja z rame, potegneš k sebi in usmeriš objektiv proti rojstnodnevni slavljenki Nini, medtem ko si nekaj zaželi, samotna svečka na njeni torti je kot drobno sonce. Ko se množica začne razhajati, te vlečejo v vse smeri. Edini fotograf si, tvoja dolžnost je dokumentirati.

Glasba znova zaigra. Ljudje stojijo v majhnih gručah in zastanejo, ko izostriš njihove prijazne obraze, ki žarijo v temi. Starejši gospod, ki vrti plošče, nadaljuje s hitrejšim tempom. *Could Heaven Ever Be Like This* Idrisa Muhammada se temu prilega.

Prebiješ se iz množice, stojiš ob točilnem pultu in dolgi vrat izteguješ v vse smeri.

Prav tu, na to noč, ki jo oba zanikata kot prekratko srečanje, ugotoviš, ko se še enkrat ozreš za njo, da je že odšla.

Zimski meseci so. Topla zima – tisto noč, ko si jo srečal, si napačno presodil razdaljo od postaje do puba, in ker si hodil pol ure, oblečen samo v srajco, si se ob prihodu v zadregi zavedel potu na čelu –, ampak kljub vsemu zima. Napačen letni čas za zaljubljenost. Če srečaš nekoga na poletni večer, je kot da vdihneš umirajočemu ognju novo življenje. Verjetneje je, da boš s to osebo zunaj pohajal med oddihom od kakršne koli potilne celice že, v katero so te spravili. Mogoče se boš znašel v položaju, da boš sprejel ponujeno cigareto, oči se ti bodo zožile, ko te bo nikotin požgečkal po možganih in boš izdihnil dim v stoječo vročino londonske noči. Morda boš pogledal v nebo in ugotovil, da modra v teh mesecih niti ne dobi globine. Pozimi si zadovoljen, če se pometeš na kup in odpraviš domov.

Žensko omeniš mlajšemu bratu, ki je bil prav tako na zabavi, in skušaš poustvariti sliko iz tega, česar se spomniš, kot da bi prepletal melodične vzorce za novo pesem.

»Ampak čakaj – jaz je nisem videl?«

»Visoka je. Kar visoka.«

»Okej.«

»Vsa v črnem. Kitke pod baretko. Res kul.«

»Ne spomnim se.«

»Bar je videt takole.« Z rokami zarišeš črko L. »Jaz stojim tukaj,« rečeš in pokažeš na krivino L-ja.

»Čakaj.«

»Ja?« rečeš razkačen.

»A ti kaj pomaga ali te zamori, če ti povem, da sem se ga tisti večer nalil in se ničesar ne spomnim?«

»Za nikamor nisi.«

»Ne, samo pijan sem. Velikokrat. In kaj se potem zgodi?«

»Kako to misliš?«

Sedita v dnevni sobi s skodelicama čaja v rokah. Igla na gramofonu nežno praska ob plastiko na koncu vinilne plošče, ritmični pam pam pam daje meditativen takt.

»Srečaš ljubezen svojega življenja ...«

»Tega nisem rekel.«

»Bil sem na zabavi in začutil sem neko navzočnost, in ko sem se ozrl, je bila tam ta punca, ne, ta ženska, ob kateri mi je vzelo sapo.«

»Dej nehi,« rečeš in se butneš nazaj na zofo.

»Kaj pa, če je ne boš nikoli več videl?«

»Potem se bom zavezal k celibatu in živel v gorah do konca tega življenja. In še naslednjega.«

»Pompozno.«

»Kaj bi ti naredil?«

Skomigne in vstane, da bi obrnil ploščo. Močnejše praskanje, kot noht ob kožo.

»Še nekaj je,« rečeš.

»Kaj?«

Strmiš v strop. »S Samuelom hodi. Predstavil naju je.«

»A?«

»To sem ugotovil šele potem, ko sva govorila. Mislim, da nista prav dolgo skupaj.«

»Pa je to sigurna stvar?«

»No, mislim, da ja. Videl sem ju, ko sta se poljubljala v kotu bara.«

Freddie se zasmije in dvigne roki.

»Ja, saj te ne kritiziram, stari. Nič ni enostavno. Ampak ja, mogoče bi raje ...« S prstoma posnema škarje.

Kako se otreseš poželenja? Če mu daš glas, poseješ seme in veš, da bo to iz nekega razloga nekako vzkliklo. Dati glas

pomeni priznati si nekaj in se predati nečemu, kar je na zunanjih mejah tvojega razumevanja.

Toda tudi če to seme vzklije, tudi če telo živi, diha, cveti, ni nobenega zagotovila za obojestransko rast. Ali da jo boš še kdaj videl. Od tod potegovanje za poletne zaljubljenosti. Tudi če drug drugega zapustita na neskončno noč, tudi če odkrije-ta, da se vajini poti razhajata, tudi če se zgodi, da zaspíš sam, le s spominom na intimnost, bo to žarek poletja, ki bo lezel skozi režo med zavesama. To bo nekega jutra, ki se bo razvilo v dolg dan in prav tako dolgo noč. To bo še ena potilna celica ali žar z malo hrane in več pijače. To bo nov neznanec, ki se ti bo režal iz teme ali te gledal čez vrt. Se dotikal tvoje roke, ko se bosta premočno smejala neki pijanski šali. Padanje brez sape skozi vrata med grabljenjem za gube teles ali tihi poskusi iskanja stranišča v domu, ki ni tvoj. Pozimi se večkrat ne pri-kažeš iz hiše.

Poleg tega je včasih, da bi razrešil poželenje, bolje pustiti, da zadeva cveti. Čutiti to reč, da te ujame nepripravljenega, se čvrsto oprijeti bolečine. Kaj je bolje kot verjeti, da stopaš proti ljubezni?

Babico si izgubil med poletjem, ko si bil prepričan, da ne moreš izgubiti ničesar več. Vedel si, preden si vedel. Ni bilo oddaljeno grmenje nevihte, podobno oglašanju praznega želodca. Ni bilo tako sivo nebo, da bi te skrbelo, da ne bo nikoli več posijalo sonce. Ni bila napetost v maminem glasu, ki bi te prosila, da ne odideš od doma pred njenim prihodom. Preprosto, vedel si.

Vrneš se k spominu iz drugega časa. Ko sediš za ogrado v Gani in se potiš ob žerjavici poznopopoldanske vročine. Medtem ko babica sedi na razmajanem lesenem stolčku in seklja sestavine za obed, ji poveš, da si v baru srečal neznanko in da si vedel, preden si vedel. Nasmehne se sama pri sebi, vendar zadrži svoje muzanje in te spodbudi, da nadaljuješ. Poveš ji, kako je bila ta ženska vitka, vendar visoka, da se je lepo vedla, ne tako, kot bi te namenoma hotela prestrašiti ali pomiriti, ampak z neko gotovostjo. Imela je prijazne poteze in nič ni imela proti, ko si jo objel.

Kaj še? vpraša babica.

Hm. Poveš ji, da sta oba, potem ko sta se predstavila, omalovaževala stvari, ki jih počneta, ki jih imata rada. Babica ob tej podrobnosti naredi premor. Zakaj? vpraša. Ne veš. Morda zato, ker sta oba tisto leto nekaj izgubila, in čeprav sta si ves čas prigovarjala, da ne moreta izgubiti ničesar več, se je to še naprej dogajalo.

In? V senci ni nobene tolažbe, reče babica.

Vem, vem. Mislim, da oba nekako zanikava to srečanje. Bilo je prekratko. Preveč se je dogajalo. Ni bil pravi čas.

Babica odloži nož in reče: Nikoli ni pravi čas.

Zavzdihneš, se zastrmiš v nebo, ki ne kaže nobenih znamenj večera, in rečeš, najbrž je bilo tisto noč nekaj v sobi, nekaj, česar nisem občutil, dokler je nisem srečal. Nekaj, česar ne morem prezreti, ko gledam nazaj.

Ko poseješ seme, to vzklije. Iz nekega razloga, nekako vzklije.

Mmm. Strinjam se. Samo ... To žensko sem srečal in v resnici ni bila neznanka. Vedel sem, da sva se že srečala. Vedel sem, da se bova spet srečala.

Kako si vedel?

Preprosto, vedel sem.

In na tem kraju, v spominu iz drugega časa, želiš verjeti, da bo babica s tem zadovoljna. Da se bo enako zadržano spet nasmehnila in se sama pri sebi namuznila.

Z žensko se srečata v baru dva dni pred koncem leta 2017. Predlagal si kraj, vendar zamujaš. Samo minuto ali dve, vendar zamujaš. Opravičiš se; ni videti, da bi se preveč menila za to. Objameta se in pogovor prosto steče, medtem ko se vzpneta po nizu stopnic in potem po tekočih stopnicah. Malce si brez sape, malce poten, a če to že opazi, nič ne reče, ne z usti ne s preiskujočimi očmi.

Namestita se na zelenkasto zofo, sestavljeno iz dveh polovic. Skozi téme plešeta kot stara prijatelja, tolažbo najdeta v jeziku, ki ga nemudoma zaznata kot domačega. Ustvarita si majhen svet zase, samo za vaju, medtem ko sedita na tej zofi in gledata ven v svet, ki je nagnjen k temu, da pogoltne tudi najbolj radožive.

»Zadnjič, ko sva se srečala, si rekel, da si fotograf,« reče.

»Ne, nekdo ti je povedal, da sem fotograf, jaz pa sem bil ob tem v zadregi,« odvrneš.

»Zakaj?«

»Ti si naredila enako, ko smo govorili o tvojem plesu.«

»Nisi mi odgovoril na vprašanje.«

»Kaj pa vem,« rečeš. »Ampak ja, fotografiram.« Na drugi strani okna vrvi Piccadilly. Možak napihuje dude, zvok žene gor proti tebi. Petek zvečer je in mesto meji na blaznost, negotovo, kaj naj naredi s sabo.

»Najbrž,« začneš, »najbrž gre za to, da veš, da nekaj si, in želiš to zaščititi? Vem, da sem fotograf, ampak če kdo drug reče, da sem, spremeni stvari, kajti to, kar drugi mislijo o meni, ni to, kar si mislim sam. Oprosti, blebetam.«

»Razumem, kar praviš. Ampak zakaj to, kar nekdo drug misli o tebi, spremeni to, kar sam misliš o sebi?«

»Ne bi smelo.«

»Zelo dober si v tem, da ne odgovarjaš na vprašanja.«

»Res? Ne namenoma.«

»Igram se s tabo,« reče in smeh, ki se širi v tvojo smer, je res svetloba in nagajivost.

»Gre za ...« Narediš premor in se namrščiš v iskanju pravega izraza. »Ne moreš živeti v vakuumu. Ko spustiš ljudi k sebi, postaneš ranljiv in lahko vplivajo nate. Če ima to kakšen smisel.«

»Ima.«

»Kaj pa ti? Ta zadeva s plesom?«

»Mmm. Mogoče pozneje. Kar naprej zavijava vstran.«

»Res je.«

»Kaj pa ti misliš? O moji ideji? Rada bi dokumentirala ljudi, črnce. Arhiviranje je pomembno, po mojem. Ampak kot sem rekla, pojma nimam o fotografiji in bilo bi mi kul, če bi bil ti zraven. Lahko bi bilo kul, če bi to delala skupaj.«

»Am,« rečeš in pustiš, da se tišina razširi in traja. »Jaz, ja, ne. Ne, mislim, da si tega ne želim.«

»A?« Manj vprašanje, bolj nehoteni hrup. Pogrezne se v zofo in se cela pokrije s plaščem, ti pa gledaš, kako se ta dviguje in pada kakor prešita odeja čez speče telo.

»Hej,« rečeš. Pojavi se čelo, sledi mu par izrazitih obrvi ter opreznih in budnih oči. Opazuješ jo, kako se v sebi bori z nelagodjem.

»Hecam se. Sodeloval bom. Seveda hočem bit zraven.«

Boj se nadaljuje, in ko se njen obraz spremeni, se zaradi nejevoljne hvaležnosti. Šaljivka sreča tega, ki ji je kos.

»Sovražim te. Zelo. Tako zelo.« Pogleda na uro. Sedela sta skoraj dve uri.

»Bi kaj popila? Da proslaviva to novo ... sodelovanje? Potrebujem pijačo.«

Vesel si, da je vprašala.

Iz mezanina se premakneta v pritličje bara. Noč se plazi za vama, ne da bi vaju uspela dohiteti. Na mizi sta na pol pol-na kozarca. Nista vajina prva ali druga ali tretja pijača. Malce sta omotična, poskušata dojeti, kaj se dogaja. Veliko veselja se je izgubilo v želji, da bi ga ohranila nedotaknjene, zato poskušata otopiti tisti glas, ki potrebuje jasnost, in naredita nov požirek. Lepo je, si misliš, čutiti je, da je prav. Vrne se s stranišča in se ti z dolгими koraki približa. Odsev luči z Leicester Squara pleše po šipi. Z roko seže navzgor in se s konicami prstov sprehodi po oknu, kot da je svetloba nekaj, kar lahko primeš. Ko to naredi, se njeno ravnotežje spremeni in njena glava se počasi spusti v tvoje naročje in si za nežen trenutek odpočije. In tako kot pride, tudi gre, hihita se, medtem ko se dvigne, da bi dosegla elegantni sij.

To noč je tudi prvič, ko vidiš fini lenobni blesk v njenih očeh, potem ko je pila. Sladek pogovor kislih ustnic, sol z roba kozarca na jeziku.

Pozneje sta v Shake Shacku zraven Leicester Squara. Stojita v vrsti, dve rjuhi v vetru, ki se zibljeta v samopovzročeni sapi. Plačaš za hrano – ona je kupila zadnjo rundo pijače – in skupaj se zgneteta na par barskih stolov. Naroči burger z narezanimi čiliji, krompirček s sirom, ki ga ne more pojesti do konca in vztraja, da ga ti (hrane ne mara metati stran). Med prvimi nekaj ugrizi razvozla par belih slušalk in ti ponudi eno, njeni vitki prsti plešejo prek telefonskega zaslona in iščejo glasbo. Zdaj pa vprašajmo na splošno: Ali je bil tisto noč kdo v Shake Shacku? Je še kdo slišal neznanca predstavljati svoji resnici drug drugemu? So napolnili vrzeli med komadom? So Kendrickovo z jazzom prežeto mojstrovino predvajali enako energično, kot bi jo on?

Na poti nazaj v jugovzhodni London drobno veselje, pa vendar veselje. Letiš skozi temno drobovje Londona. Hrupno, črno, vroče in peklensko. Lupiš plasti kakor dlan, ki ločuje mehko meso sadja. Ona se ob tebi znova loteva mornarskega vozla na svojih slušalkah. Vozliček razpade s tihim plenkom in eno bunkico vtakne v svoje uho, drugo v tvojega. Človeka, ki manjšata razdaljo zaradi visečih žičk, ki ju držita skupaj.

»Katera je tvoja najljubša pesem?« vpraša, medtem ko se mora nagniti k tebi, da bi jo slišal zaradi podzemne.

Na površju ti je prijetno ob gledališkosti tega, da igra sama sebe. Ko ti pove, da je bila na koncertu, o katerem govoriš, se za hip sprehodiš stran in se potem vrneš k njej in igraš igriv bes, občutek resnične zavisti. Govoriš hitro in v naglici, ko vijugaš navzdol po neravnih tlakovcih proti Embankmentu.

»Moj najboljši prijatelj je imel dve karti in strinjal se je, da lahko vzamem drugo ...«

»Ampak?«

»Dan pred tem je rekel, kakor češ, neka punca bi rada ...«

»A. Če te kaj potolaži, zelo dober igralec je.«

»Na zdravje.«

»Videt si razburjen,« reče in ne more zadržati nasmeha, ki ji razteguje ustnice.

»Saj sem.« In potem pozorno posluša, ko opisuješ pomen prvega albuma Isaiaha Rashada in nanizaš, kdo vse je vplival nanj ter skoraj brez sape navdušeno seciraš njegov glasbeni slog.

»Tak je kot kakšen OutKast na način J Dilla z drobcem Gila in soulom Isley Brothersov, toliko soula je v njegovi glasbi, res jo lahko začutiš, a ne? Kaj?«

»Nič.«

Reži se ti, ko ji slediš skozi vratca za vozovnice.

Ne poveš ji, da je album obvladoval tvoje prejšnje pletje. Ne poveš ji, da si toliko ponavljal pesem »Brenda«, odo umetnikovi babici, da si vedel, kdaj bo basovski del začel drseti pod kitarske akorde, kdaj boš slišal rif in odmev trobente, kdaj bo predah, rahla pavza, pri kateri se glasba odlepi od tesno prepletenega ritma. Ne poveš ji, da si lahko šele tam, med temi rahlimi predahi, zadihal, ne da bi se sploh zavedal, da si zadrževal sapo. Nastopil je trenutek, ko si izdihnil, in žalostno si se nasmehnil, ko si se mučil, da bi obvladal svojo lastno izgubo.

Pod zemljo drsiš po seznamu skladb in namesto tega pokažeš na *Rope/Rosegold*. Pohvalno prikima.

»Moja je *Park*. Taka huda pesem.« Najprej podrsa do tvoje najljubše in zaklene zaslon na telefonu, navije jakost, kolikor gre. Oba besedilo v celoti poznata. Toliko soula je v tem. Črnski par vaju gleda, zabava se, ko si predvajata raperja na tej kratki poti. Od Embakmenta do Victorie. Pesem je vredna tega. Vidva jo naredita vredno tega, ko se zibljeta hkrati z zavoji in sunki vagona, ko ujameta ritmični tok in čepita v samem srcu bita. Majhno veselje, pa vendar veselje.

Čutiš, da si nikoli nista bila tujca. Nočeta zapustiti drug drugega, ker zapustiti pomeni, da bi stvar umrla v trenutni obliki, v njej pa je nekaj, česar nihče od vaju noče izpustiti.

Pogled z njenega balkona: londonsko lesketajoče se obzorje. Tu se počutiš udobno. Počutiš se doma.

»Čaj?« vpraša iz kuhinje.

Prikimaš, medtem ko se sprehodiš po dnevni sobi, da bi se dotaknil šipe. Kot da je svetloba nekaj, kar lahko držiš, kot da je to slika, ki se je lahko dotakneš. Neslišno se znajde ob tebi.

»Kako dolgo že živiš tukaj? Zavidam ti.«

»Nekaj let. Dobro je, a ne?« Poda ti skodelico in pomigne proti zofi. Sedita na nasprotnih koncih, s koleno ob prsih, in

pazita, da ne bi prebila meje blazine, ki vaju deli, čeprav oba vesta, da se je nekaj odprlo, kot da bi stisnila čajno vrečko in med strmenjem v skodelico opazila, kako v vreli vodi mrgolijo listki.

»Tvoja mama je res zabavna,« rečeš.

»Po navadi ni tako prijazna do tujcev,« pravi in zdrsrne z nogama stran, da bi sedla na prostor zraven tebe. Zapre oči in pusti, da se njeno mogočno zehanje razširi po tišini. Nalezljivo je in smeje se, ko preda palico na tekmi, v kateri bo zmagal le spanec. Zabrne ji telefon. Uide ji zvok, ki ga ne moreš čisto doumeti.

»Si v redu?«

»Mislim, da se bo oglasil Samuel.«

»Ah, prav. Prav.« Resničnost. »Moral bi it.«

»Ne, kul je, vsaj čaj spij do konca ...«

»Nočem se vsiljevat ...«

Pri vratih pozvoni.

Slišiš odpiranje in zapiranje vrat, nerodno sezuvanje čevljev in nato v dnevno sobo vstopi Samuel. Spomniš se noči, ko sta se srečala v kleti tistega puba na jugovzhodu Londona: tiste potrebe, da bi spoznal žensko, načina, kako si vztrajal, da bi prišel do nje. Samuel je bil tisti, ki je splaniral to srečanje; njegova punca ga je vprašala, ali pozna kakšnega fotografa in ti si bil prvi, na katerega je pomislil. Zdaj pa strmiš v Samuela in sram je močan. Hlinjeno presenečenje na njegovem obrazu. »O, hej.«

»Hej,« rečeš.

»Sem slišal, da sta imela kar hudo noč.«

»Sva, sva. Res je bilo prijetno.«

»Ne dvomim o tem,« reče Samuel. Sprehodi se do punce in jo na hitro cmokne. »Malo čaja si grem skuhat.«

Obrneš se k njej. »Grem.«

»Te spremim,« reče. Samuel iz kuhinje opazuje, kako jo gledaš. Paziš, da ne prebiješ meje, čeprav vsi veste, da se je nekaj odprlo; seme, ki si ga porinil globoko v tla, je zacvetelo v napačnem letnem času. Razmišljaš o tem, kako boš povedal zgodbo tistim, ki bodo spraševali, kajti spraševali bodo. Sprašuješ se, ali bo *zdelo se mi je prav* zadostovalo. Sprašuješ se, ali bo obramba *nič se ni zgodilo* zadostovala.

Zgodnje ure jutra so. Ogrne si ogromen zelen plašč in te spremi po stopnicah. Noč je topla kot njen objem, in ko se odmakneš od nje, vpraša:

»Mi boš poslal sms?«

»Seveda.«